

Nr 210.

Godkänd av första kammaren den 27 maj 1924.

Godkänd av andra kammaren den 27 maj 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, angående statsbidrag i vissa fall för underlättande av långt från skola boende skolpliktiga barns skolgång.

(Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 9.)

(Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 3.)

Till Konungen.

I en inom riksdagen väckt motion har framhållits önskvärdheten av att utredning komme till stånd angående behovet och lämpligheten av att statsbidrag erhöles i vissa fall för underlättande av skolgång för långt från skola boende skolpliktiga barn.

Vederbörande utskott har, i den ordning 46 § riksdagsordningen stadgar, inhämtat skolöverstyrelsens yttrande över motionen.

Motionärerna hava tänkt sig, att en eventuell utredning i ämnet skulle omfatta frågorna om möjligheten att uppföra nya skolhem, att inackordera barnen hos enskilda och att för dem anordna skjutsning.

Vad frågan om inrättande av skolhem beträffar, erinrar skolöverstyrelsen i sitt yttrande därom, att dylika hem redan uppförts eller äro under uppförande i vissa av våra nordligaste skoldistrikt, detta med anlitande av under åren 1920, 1921 och 1922 beviljade statsanslag.

Även för inackordering av fattiga skolbarn hava under en längre följd av år beviljats statsbidrag, avsedda för lappmarksförsamlingar i Västerbottens och Norrbottens län samt ett par församlingar i Jämtlands län. För övriga skoldistrikt inom landet hava icke några sådana anslag anvisats.

Genom skrivelse den 4 maj 1916 uppdrog emellertid dåvarande chefen för ekklesiastikdepartementet åt skolöverstyrelsen att verkställa undersökning jämväl beträffande andra norrlandslän än de nämnda — eventuellt också närgränsande delar av Svealand — i fråga om behovet av inackordering för fattiga skolbarn. Denna utredning gav vid handen, att även ett antal distrikt inom Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs och Västernorrlands län ansågos vara i behov av statsbidrag för dylik inackordering. Emellertid är denna undersökning ännu beroende på Eders Kungl. Maj:ts prövning.

Föreliggande motion åsyftar att åstadkomma en allsidig, hela landet omfattande undersökning rörande behovet av skolhem, inackordering och skjutsning för skolpliktiga barn. Riksdagen kan icke underlåta att finna en sådan anhållan synnerligen behjärtansvärd, i synnerhet som det viktiga ändamålet synes kunna uppnås utan att bereda statsverket allt för betydande uppoffringar. I en del fall torde till och med besparingar kunna åstadkommas. Nu måste ofta skola inrättas även för ett synnerligen litet barnantal, men kunde sådana barn inackorderas eller erhålla skjutsning på sätt i motionen föreslås, minskades eller försvunne behovet av dylika små skolor. Härtill kommer, att det ofta är ytterligt svårt att erhålla kompetenta lärare till dessa avlägset liggande skolor. Kunde undervisningen mera koncentreras, är det jämväl tydligt, att resultatet av skolans arbete i många fall skulle bli bättre och värdefullare än vad det nu kan bli. Särskilt vill riksdagen betona den stora betydelse, detta kunde få, för en lämpligare organisation av fortsättningsskolan.

Emellertid torde det böra påpekas, att igångsättandet av här åsyftade utredning ej bör få verka fördröjande på lösningen av frågan om statsbidrag för uppförande av byggnader för folkskoleväsendet i riket; det torde i själva verket vara lämpligt, att båda dessa frågor prövas i samband med varandra.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anhålla, det Eders Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa skyndsamt utredning angående behovet och lämpligheten av statsbidrag i vissa fall för underlättande av skolgång för långt från skola boende skolpliktiga barn samt sedan framlägga det förslag, vartill denna utredning kan föranleda.

Stockholm den 27 maj 1924.

Med undersåtlig vördnad.